

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 12 Aralık 2016
Nr. Ref.: RK1017/16

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI02/16

Başvurucu

Liridon Aliu

Kosova İstinaf Mahkemesinin PA1.nr.1160/2012 sayı ve 12 Eylül 2013 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Arta Rama-Hajrizi, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Bekim Sejdiu, Üye
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, Üye
Gresa Caka-Nimani, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Priştine Belediyesi Ayvali köyü mukimi Liridon Aliu'dur

İtiraz Edilen Karar

2. İtiraz edilen karar başvuruca 12 Aralık 2013 tarihinde teslim edilmiş olan PA1.nr.1160/2012 sayı ve 12 Eylül 2013 tarihli Kosova İstinaf Mahkemesi kararıdır.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu, herhangi bir anayasal hükme atıfta bulunulmaksızın başvuruca Anayasa ile güvence altına alınan haklarını ihlal ettiği iddia edilen itiraz konusu karar hakkında anayasal denetim yapılması talebidir.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrasına, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Kanun (bundan böyle: Kanun) 47. maddesine ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan böyle: İçtüzük) 29. kuralına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvuruca 5 Ocak 2016 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan böyle: Mahkeme) başvurusunu teslim etmiştir.
6. Mahkeme Başkanı 12 Şubat 2016 tarihinde GJR.KI02/16 sayılı kararla Üye Altay Suroy'u raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve Üyeler Robert Carolan (başkan), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi ve Gresa Caka-Nimani oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
7. Başvuruca, başvurusun destekleme amacıyla 14 Şubat 2016 tarihinde Mahkeme'ye ilave evrak teslim etmiştir.
8. Mahkeme, başvurunun kaydedildiğini 24 Mart 2016 tarihinde başvurucaya bildirmiştir.
9. Başvuruca 6 Nisan 2016 tarihinde bir kez daha Mahkeme'ye ilave evrak sunmuştur.
10. Üye Robert Carolan'ın 9 Eylül tarihinde mahkeme üyeliğinden istifa etmesi üzerine Mahkeme Başkanı 30 Eylül 2016 tarihinde Üye Ivan Čukalović'i raportör yargıç olarak atamıştır.
11. Ön İnceleme Heyeti 20 Ekim 2016 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyetine başvurunun kabul edilmez olduğu yönünde öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

12. Priştine Temel Mahkemesi 20 Eylül 2012 tarihinde (P.nr. 727/2012 sayılı kararlar) Kosova Ceza Kanunu gereğince başvuruca yönelik suç fiili [Hafif

yaralama] nedeniyle L. V.'yi suçlu bulmuş 8 (sekiz) ay şartlı hapis cezasına çarptırmıştır.

13. Belirtilmemiş bir tarihte başvuru Kosova İstinaf Mahkemesi (bundan böyle: İstinaf Mahkemesi) nezdinde Priştine Temel Mahkemesinin P.nr. 727/2012 sayı ve 20 Eylül 2012 sayılı kararına karşı itiraz başvurusunda bulunarak L. V.'ye etkin hapis cezasının verilmesini talep etmiştir.
14. İstinaf Mahkemesi 12 Eylül 2013 tarihinde (PA1.nr.1160/2012 sayılı kararlar) itirazı temelden yoksun bularak reddetmiş ve Priştine Temel Mahkemesinin P.nr. 727/2012 sayı ve 20 Eylül 2012 tarihli kararını onamıştır.
15. Kararda şu ifade yer almaktadır: *İlk derece mahkemesinin tespit ettiği koşulları bu mahkeme de kabul etmiş; bu nedenle yukarıda mezkur tüm koşulları ve itiraz dilekçesinde başka bir cezayı gerektirecek şekilde ağırlaştırıcı bir neden zikredilmediği dikkate alarak [...] bu mahkeme, ilk derece mahkemesince sanığa belirlenmiş olan cezanın sanığın cezai sorumluluğu derecesine uygun olduğunu değerlendirmiştir [...].*
16. Başvuru, Priştine Temel Mahkemesine başvurarak İstinaf Mahkemesinin PA1. nr. 1160/2012 sayı ve 12 Eylül 2013 tarihli kararı hakkında kanun yararına bozma dilekçesi vermiştir.
17. Priştine Temel Mahkemesi 6 Mart 2014 tarihinde (P.nr. 727/2012 sayılı kararlar) kanun yararına bozma dilekçesini şu gerekçe ile reddetmiştir: *“[...] dilekçe Kosova Cumhuriyet CMUK 433. madde 1. fıkrası gereğince yetkisiz kişi tarafından verilmiştir [...].*
18. Başvuru L. V.'ye karşı özel dava da açmış olmakla birlikte, bu fiilin hakkında Devlet Savcılığı tarafından resen verilen iddianameye dayanılarak derece mahkemelerince adli işlemin başlatıldığı ceza fiilleri grubuna girdiği gerekçesiyle reddedilmiştir.

Başvurucunu İddiaları

19. Başvuru şunu ileri sürmüştür: *“8 aylık şartlı hapis cezasının infaz-rücu edileceğini gayet iyi biliyorum; ancak siz Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesinden 727/12 sayılı davaya ilişkin kararın infazı-rücuunu hangi kurumun yerine getirmesi gerektiği hususunda resmen yazılı cevap almak istiyorum.*

Başvurunun Kabul Edilirliği

20. Anayasa Mahkemesi öncelikle başvurunun Anayasada belirtilmiş ve Kanun ile İçtüzük'te ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirip getirmediğini değerlendirir.
21. Mahkeme ilkin Anayasa'nın 113.7 madde fıkrasına atıfta bulunmuştur. Madde şöyledir:

7. Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

22. Mahkeme devamında Kanun'un 49. maddesine [Başvurunun Kesinleştirilmesi] atıfta bulunmuştur. Madde şöyledir:

İstem dört (4) ay bir süre içerisinde sunulur. Süre, müracaatta bulunan kişiye mahkeme kararının teslim edilmesi gününden itibaren başlar. Tüm diğer durumlarda karar ya da işlemin kamuya açıklanması gününden itibaren başlar. İstem bir yasaya karşı yöneltilmiş ise, o zaman süre yasanın yürürlüğe girmesi gününden itibaren başlar.

23. Mahkeme ayrıca İçtüzük'ün 36. kuralı (1). fıkrası (c) bendine atıfta bulunmuştur. Bent şöyledir:

(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:

c) Başvurucuya nihai etkin hukuki çözüm teslim edildikten sonra başvurunun dört ay içerisinde teslim edilmesi durumunda;

24. Başvurucunun 4 (dört) aylık süre içerisinde başvurusunu sunup sunmadığını belirlemek için Mahkeme, başvurucunun son yargı kararını teslim aldığı tarih ile Mahkeme'ye başvurusunu teslim ettiği tarihi dikkate alır.
25. Kanunun 49. maddesine göre "son karar" tabii ki başvurunun dava dilekçesinin reddine ilişkin karardır (bkz. *mutatis mutandis*, *Paul ve Audrey Edwards v. Birleşik Krallık*, Başvuru No: 46477/99, AİHM, 14 Mart 2002 tarihli karar). Süre, itiraz konusu meselenin tamir edilmesini sağlayacak etkin ve etkili kanun yolunun tüketilmesi sonucu olarak kesinleşmiş karardan itibaren hesaplanır (bkz. *mutatis mutandis*, *Norkin v. Rusya*, Başvuru No: 21056/11, AİHM, 5 Şubat 2013 tarihli kararı, ayrıca *Moya Alvarez v. İspanya*, Başvuru No: 44677/98, AİHM, 23 Kasım 1999 tarihli karar).
26. Priştine Temel Mahkemesine yapılan kanun yararına bozma talebiyle ilgili olarak Mahkeme, kararda şu gerekçenin yer aldığını tespit etmiştir: "[...] Kanun yararına bozma dilekçesi yetkisiz kişi tarafından teslim edilmiştir. Kosova Cumhuriyeti CMUK 433. madde 1. fıkrası uyarınca kanun yararına bozma dilekçesi vermeye yetkili kişiler Devlet Başsavcısı, sanık ve onun savunmasıdır.
27. Mahkeme, yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı başvurucuların davasıyla ilgili "son kararın" İstinaf Mahkemesinin kararıdır ve süre hesaplaması kararın teslim alındığı tarihten itibaren başlar (bkz. *mutatis mutandis*, *Bayram ve Yıldırım v. Türkiye*, Başvuru No: 38587/97, AİHM, 29 Ocak 2002 tarihli karar). Sonuç olarak başvurucuların bu kararı 26 Mayıs 2014 tarihinde teslim aldıkları, onların Anayasa Mahkemesi'ne yaptıkları başvurunun 9 Ekim 2014 tarihinde sundukları anlaşılmaktadır.

28. Sonuç olarak başvuru Kanun'un 49. maddesinde ve İçtüzük'ün 36. kuralı (1) (c) bendinde belirlenmiş olan 4 aylık süreden sonra teslim edildiği için kabul edilemezdir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 madde fıkrası, Kanun'un 49. maddesi ve İçtüzük'ün 36. kuralı (1) (c) bendi uyarınca Kosova Anayasa Mahkemesi'nin 20 Ekim 2016 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olduğunun İLANINA,
- II. Kararın taraflara TEBLİĞİNE,
- III. Kanununun 20.4 maddesi uyarınca bu kararın Resmi Gazetede YAYIMLANMASINA karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Altay Suroy

Arta Rama-Hajrizi